

Numele și prenumele:
.....
.....

Nivelul:

Școala

Localitatea:

Județul.....

Ministerul Educației Naționale
Institutul de Lingvistică al Academiei Române Iorgu Iordan-Al. Rosetti

Etapa județeană/sectoarelor municipiului București a olimpiadelor naționale școlare - 2019

OLIMPIADA DE LINGVISTICĂ SOLOMON MARCUS
Secțiunea de EXERCİȚIU – 17 februarie 2019

Categoria B (clasele a VII-a – a VIII-a)

- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.
- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I: AGTA¹

(45 de puncte)

Se dau următoarele structuri în agta și traduceri lor în limba română:

adadanuk = foarte lung
assan = mic
balabahuy = porcușor
adanuk = lung
balabakbakat = bunicuță
talobag = gândac
bakbakat = bunică
dadakal = foarte mare

ufuffu = coapse
talatalobag = gândăcel
walawer = estuar mic
naṅay = luni²
adaddu = foarte mult
takki = picior
palapirak = bănuț

pirak = ban
alaṅabbiṅ = copilaș
taktakki = picioare
abikan = aproape
alaṅassan = micuț
dana = bătrân
bag = chilot

1. Traduceți următoarele cuvinte în agta:

(16 puncte)

- a. copil b. coapsă c. foarte aproape d. picioruș
e. porci f. foarte bătrân g. chiloțel h. multichel

2. Explicați cum se formează diminutivele (ideea de „mic”), pluralul și ideea de „foarte” în agta.

(9 puncte)

3. Ce credeți că înseamnă *naṅay*?

(3 puncte)

4. Sunt date alte cinci structuri în agta:

(17 puncte)

ululuda = capetele lor kahikhiklam = fiecare noapte
arawda = ziua lor kaṅararaw = fiecare zi
hikhiklam = noți

a. Traduceți în agta structurile de mai jos.

fiecare gândac, noapte mică, fiecare copil, piciorușele lor

b. Cum se marchează în agta cuvântul „fiecare” din română și relația de posesie marcată prin „lor”?

¹ Limba agta se vorbește în regiunea Cagayan, în nordul insulei Luzon, în Filipine. Acest dialect este vorbit de aproximativ 600 de oameni, fiind pe cale de dispariție.

² „Lunile anului”

SUBIECTUL I: AGTA – FOAIE DE RĂSPUNS

1. Traduceri:

a. copil = abbiŋ	e. porci = babahuy
b. coapsă = uffu	f. foarte bătrân = dadana
c. foarte aproape = ababikan	g. chiloțel = balabag
d. picioruș = talatakki	h. multichel = alaʔaddu

2. Explicații:

A. Marca pentru diminutive (ideea de „mic”):

- *Consoana/Litera* cu care începe cuvântul + **-ala-** + cuvânt: wer - **walawer**;

- Dacă un cuvânt începe cu „a”, atunci diminutivele se formează cu **ala-** + **semnul ʔ** + cuvânt:
assaŋ - **alaʔassaŋ**;

B. Marca pentru plural: repetarea primei silabe a cuvântului/substantivului: takki = **tak-takki**;

C. Marca pentru „foarte” este repetarea primelor două litere ale cuvântului/adjectiv/adverb: **ad-adanuk**

3. *ŋaŋaŋay* („multe luni”) = *an* sau *calendar*

4. Traduceri:

a. fiecare gândac = katatalobag
fiecare copil = kaʔababbiŋ

noapte mică = halahiklam
piciorușele lor = talataktakkida

b. Ideea de *fiecare* se formează prin **ka-** la începutul cuvântului + repetarea primei silabe a cuvântului (ca forma de plural). Dacă un cuvânt începe cu „a”, atunci între **ka-** și silaba repetată a cuvântului se adaugă **semnul ʔ** (fenomen care apare și la formarea diminutivelor);

Relația de posesie prin *lor* se marchează prin **-da**, la finalul cuvântului.

Numele și prenumele:
.....
.....

Nivelul:

Școala

Localitatea:

Județul.....

Ministerul Educației Naționale
Institutul de Lingvistică al Academiei Române Iorgu Iordan-Al. Rosetti

SUBIECTUL II: NAHUATL DIN MICHOACÁN³ (45 puncte)

Se dau următoarele propoziții în limba nahuatl din regiunea Michoacán și traduceri lor în limba română:

1. Mayanak impelo we.	Câinelui lor mare i-a fost foame.
2. Mayanaya imula we.	Catârului lui mare îi era foame
3. Mayanas nofolul.	Copilului meu îi va fi foame.
4. Mayana in tuntși tomawak.	Pisicii grase îi e foame.
5. Molaluk ituntși we.	Pisica lui mare a alergat.
6. Molaluaya nopelo tomawak.	Căinele meu gras alerga.
7. Molalus infolul we.	Copilul lor mare va alerga.
8. Molalua impitfo.	Curcanul lor aleargă.
9. Nehnemik ipitfo we.	Curcanul lui mare s-a plimbat.
10. Nehnemis in pitfo tomawak.	Curcanul gras se va plimba.

1. Traduceți în nahuatl următoarele propoziții: (15 puncte)

- a. Pisica mea se plimba. d. Copilul lui gras se plimbă.
b. Catârului meu îi e foame. e. Curcanul lor se va plimba.
c. Catârul mare a alergat.

2. Pe baza datelor de mai sus, explicați cum se marchează relația de posesie, articolul hotărât și timpul verbelor în nahuatl. (9 puncte)

3. Se dau încă 6 propoziții în nahuatl: (12 puncte)

- Maltique infolulmes. = Copiii lor au făcut baie. Niŋfolul kokoski = Eu sunt un copil bolnav.
Molaluloaya insiwalmes. = Femeile lor alergau. Tiŋfoka = Tu plângi.
Maltik in pelocinde. = Câinele mic a făcut baie. Tŋfokas nofolul. = Copilul meu va plânge.

Traduceți următoarele propoziții:

- a. Femeile au plâns. c. Câinii mei bolnavi se plimbau.
b. Pisicuțele lor făceau baie. d. Eu sunt o femeie grasă.

4. Explicați ce reguli suplimentare se pot deduce pe baza exemplelor de la cerința 3. (9 puncte)

³ Nahuatl din Michoacán este numele unui dialect al limbii nahuatl vorbite în Michoacán (Mexic). Este o limbă uto-aztecă.

SUBIECTUL II: NAHUATL DIN MICHOACÁN – FOAIE DE RĂSPUNS

1. Traduceri:

- a. Pisica mea se plimba. = Nehnemiaya notuntfi.
b. Catârului meu îi e foame. = Mayana nomula.
c. Catârul mare a alergat. = Molaluk in mula we.
d. Copilul lui gras se plimbă. = Nehnemia iŝolul tomawak.
e. Curcanul lor se va plimba. = Nehnemis impitŝo.

2. Explicații:

A. Relația de posesie se marchează printr-un segment/literă/grup de litere atașat la începutul cuvântului substantiv, astfel:

„meu”	no- + cuvântul substantiv
„lui”	i- + cuvântul substantiv
„lor”	im- + cuvântul substantiv care începe cu litera „p”; in- + cuvântul substantiv care începe cu alte litere;

B. Timpul verbelor se marchează pentru persoana a III-a, singular, astfel:

Prezent	verb + terminația -a (dacă verbul se termină în „a”, atunci nu se mai adaugă nimic);
Trecut: perfect compus	verb + terminația -k
Trecut: imperfect	verb + terminația -(a)ya (dacă verbul se termină în „a”, atunci se adaugă doar -ya);
Viitor	verb + terminația -s

C. Articolul hotărât se marchează prin cuvântul **in** scris separat, în fața substantivului, atunci când nu se marchează posesia;

3. Traduceri:

- a. Femeile au plâns. Tŝokaque in siwalmes.
b. Pisicuțele lor făceau baie. Maltiloaya intuntŝicindemes/intuntŝimescinde.
c. Câinii mei bolnavi se plimbau. Nehnemiloaya nopelomes kokoski.
d. Eu sunt o femeie grasă. Nisiwal tomawak.

4. Alte observații:

A. Alte mărci de timp la verb (pentru persoana a III-a, plural):

Trecut: perfect compus	verb + terminația -que
Trecut: imperfect	verb + terminația -loaya

B. Dacă apare un pronume personal, se marchează prin **ni-** (pentru **eu**) și **ti-** (pentru **tu**), la începutul verbului;

C. Diminutivul, ideea de „mic”, se marchează prin **-cinde** la finalul cuvântului;

D. Pluralul substantivelor se marchează prin **-mes**, la finalul cuvântului;